

VAKSANDI FREMMANDA- RÆÐSLA Í EVROPA

Útlendingakritisku flokkarnir vunnu ES-tingvalið farna ár og ágangurin mótvegis útlendingum í evropeisku londunum veksur eisini uttanfyri tingsalirnar. Fjølmiðlarnir eru farnir at spyrja seg sjálvar hvørt tað eru tey fremmandu ella evropeararnir, sum sýna vantandi tolsemi

Mortan Østerø

Undan ES tingvalinum í 2014, var arbeiðið í evropeiska samstarvinum framvegis merkt av figgjarkreppuni frá 2008. Limalond stríddust við ovurstórt arbeiðsloysi og skuld, og tískil fyltu uppskot um at basa trupulleikunum nógv í orðaskiftinum hjá valvunum.

Víðgongdu flokkarnir í Evropa lögdu millum annað høgga talið av tilflytarum, sum úrslit av frælsinum at ferðast millum ES limalond, undir at vera ein av orsökunum. Til sjálvt valið, gerst greitt, at teir upprunaligu smáu flokkarnir, hava fingið gróðrarlíkindi í sínum londum. UKIP, ein ES-kritiskur flokkur úr Stórabretlandi førði millum annað fram, at útlendingar vóru ein beinleiðis hóttan móti bretska samleikanum undir valdystinum. Flokkurin gerst størsti flokkur í Stórabretlandi til valið. Eisini í Fraklandi, Hollandi, Belgia, Svøríki og Danmark fingur flokkarnir við einum strangum útlendingapolitikki vaksandi undirtøku til ES valið. Felags fyri øll lond-

Katrin Dalsgaard Nolsø

ini var tó, at valluttøkan til ES valið var ógvuliga lág – um 43 prosent.

Víðgongdu flokkarnir meira ítøkiligir

Granskarin í evropeiskum viðurskiftum og politiski

heimspekingurin, Teresa Pullano, vil vera við, at hetta er tekin um, at víðgongdu flokkarnir hava verið dugnaligari at gera ES viðkomandi fyri sínar veljarar. Fløkti fyrisingarligi stovnurin kann tykjast ov

fjarur, og tiskil óviðkomandi fyri nógvar veljarar, sum av tí sama ikki fara á val. Flokkarnir, yttst úti á sínum ása, hava hinvegin flutt kjakið úr ES-politikki og inn á tjóðarmál, sum viðkoma borgarunum í ávísu londum. Tað er tí ikki óhugsandi at veljararnir hjá hesum flokkunum gerast lutfalsliga nógvir í tali til lágu valluttøkuna annars, og fáa flokkarnir sostatt parlamentariskt framstig, heldur hon.

Í orðaskiftinum hjá flokkunum, fer politikkurin bráðliga at snúgv seg um klassisk og ítøkilig mál. Arbeiðararættindi, samhaldsfesti, fólkaræðislig luttøka, integratió, landafrøðilig ogn og figgjargligur ójavni seta dagsskránna enn einaferð, sambært Pullano.

– ES-kjakið er klovið í tvey. Øðrumegin kjakast lögfrøðingar og búskaparfrøðingar við støði í bókmentum um ES direktiv og paragraffar. Hinumegin eru tær normativu politisku verkætlanirnar, sum sjáldan snúgv seg um hvat ES er, men heldur hvat ES eigur at vera. Tað er hetta, sum hevur

størsta veljaretkki, sigur Pullano við danska blaðið, Information.

Eisini fólkslig mótmæli

Uttan fyri politisku skipanina, tekur víðgongda rákið eisini dik á seg, og serliga Pegida rørslan úr eysturtýska býnum, Dresden, hevur verið harðmælt mótvegis útlendingum.

Pegida stendur fyri 'Patriotische Europäer Gegen die Islamisierung des Abendlandes', sum, leysliga týtt, verður, 'Tjóðskaparhugaðir Evropearar Móti Islamgerðini av Vesturheiminum'. Fimta januar í ár, vóru ikki færri enn 18.000 fólk samlað undir Pegida missónini til mótmælisgongu í Dresden.

Týskland er annars tað evropeiska landið, ið tekur inn flest flóttafólk og tilflytarar, og hevur verið róst fyri sítt tolsemi mótvegis útlendingunum á altjóða politiska pallinum. Mett verður at áleið 20 prosent av íbúgvunum í Týsklandi eru av øðrvísi uppruna. Serdømi eru býir sum Dresden, har ógvuliga fáir útlendingar

eru at finna í fólkasamansetingini – ikki færri enn 91 prosent av íbúgvunum hava týskan uppruna. Fólksamansetingin í Dresden er sostatt at rokna sum serstakliga einsháttað, ella homogen.

Aktivisturin í Dresden, Lutz Bachman, tók stig til Pegida rørsluna í oktober 2014, og saman við stuðlunum, meta tey Týskland vera í vanda fyri at missa sína judeo-kristnu siðvenju. Høvuðshóttanin móti siðvenjuni er, sambært teimum, vaksandi talið av muslimum í Týsklandi. Tískil heita tey á myndugleikarnir um at herða krøvini til tilflytarar og minka um rættin at praktisera aðrar átrúnaðar í Týsklandi.

Vegna breiðu orðingina av aðalendamálinum hjá rørsluni, eru tað fólk við sera fjølbroyttari bakgrund, ið savnast undir sama flaggi. Øll frá víðgongdum fót bóltsoðvættum og neonasistum til fólk úr miðalstættini við universitetsbakgrund teljast millum mótmælisfólkini. Týsku fjølmiðlarnir boða sostatt frá, at torført er at